

Stýrisskipanarlógin - útskriving av vali

Aftur nú vísir tað seg, at løgtingsmenn ikki eru sína uppgávu vaksni. Hesuferð er tað Miðflokkurin, sum leggur fram uppskot um broyting av stýrisskipanarlógini, bert tí teir óttast fyri, at lögmaður ella løgtingið kunnu finna uppá at brúka sín rætt til at útskriva val.

Tingmenn eiga at gera sær greitt, at teir eru valdir fyri í **mesta lagið 4 ár** og ikki, at teir hava fingið eina starvstrygd í 4 ár. Fyri at tað politiska og parlamentariska systemið skal virka, skal tað vera javnvág millum útinnandi og lóggevandi/kontrollerandi politiska valdið. Hvør sær skulu hesi bæði kunna avgera, at veljarin skal tala. Javnvágin skal ikki liggja í, at hvørki av teimum kunnu taka hesa stig.

Í okkara skipan hava vit Landsstýrið sum útinnandi politiska valdi, meðan Løgtingið er lóggevandi/kontrollerandi valdi. Løgmaður er leiðari av landsstýrinum. Hann skipar landsstýrið og útnevni landsstýrismenn. Bæði lögmaður og landsstýrismenn hava sjálfstøðuga ábyrgd av sínum virkisøki, men lögmaður hevur samstundis ábyrgd av, at

hinir landsstýrismennirnir røkja sínar skyldur til fulnar, og at tann avtalaði politikkurin verður framdur. Løgmaður verður ikki valdur, men hann verður útnevndur av lögtingsformanninum, sum skal staðfesta, at hann ikki hevur ein tingmeiriluta ímóti sær. Løgmaður fer ikki frá aftaná eitt val uttan so, at hann hevur ein meiriluta ímóti sær, ella hann sjálvur sigur seg frá t.d. vegna eitt vánaligt val. Tað er sostatt ikki eitt krav, at lögmanstarvið skal setast av nýggjum aftaná eitt val.

Løgmaður og landsstýri hansara kunnu sostatt halda fram aftaná eitt val, uttan so at tingmeirilutin aktivt sigur nakað annað.

Løgtingið skal ikki leggja seg út í arbeiðið hjá lögmanni og landsstýrismanninum, men hevur eftirlit við teimum. Tað vil siga, at Løgtingið, vanliga gjøgnum sínar nevndir, skal hava eyguni eftir, hvussu teir umsitast sínar arbeiðsøki. Serliga landsstýrismálnevndin hevur eina ábyrgd hesum viðvíkjandi. Men eisini tann einstaki tingmaðurin skal liva upp til hesa ábyrgd. Besti máttin at gera hetta, er at seta lögmanni ella lands-

stýrismannum spurningar.

Tað er serliga eftirlitsuppgávan hjá tinginum, sum ikki hevur riggað heilt væl. Tingmenn hava ikki skilt sína uppgávu, og í staðin geva teir nýggju stýrisskipanarlógini skuldina fyri, at lögmaður og landsstýri hava fingið ov stórt val.

Vit hava ferð eftir ferð sæð, at tingmenn skuldsæta bæði lögmann (serliga) og landsstýrismenn fyri bæði eitt og annað, men einki meira hendir. Ongar avleiðingar standast av hesum. Heldur ikki tá tingmenn úr landsstýrissamgonguni leggja t.d. eftir lögmanni. Eisini hava vit ferð eftir ferð sæð lögmann leggja eftir

sínum landsstýrismannum og skuldsæta teir fyri vánaliga embætisfærslu og vánaliga arbeiði. Til dømis hoyrdu vit seinasta týsdag lögmann skuldsæta bæði John Petersen og Annfinn Kallsberg fyri ikki at gera arbeiði sitt nóg væl. Slíkt hoyrir ikki heima í eini stjórn. Um tað var nakað um hetta koyrði stjórnarleiðarin ráðharrarnar úr starvi, og tók so annars sær politisku fylgjurnar, sum hetta móguliga hevði við sær.

Hinvegin hoyrir tað heldur ongastaðni heima, at Løgtingið í heilum er ónøgt við lögmann, uttan at tað samstundis fær politiskar avleiðingar. Til dømis leggur lögmaður eitt uppskot fyri tingið um Framtaksgrunnin. Eitt uppskot, sum eingin tekur undir við og eingin parlamentariskur meiriluti er fyri. Í slíkum føri má antin tingið taka avleiðingarnar og koyra lögmann frá, ella lögmaður fer frá, tí hann ikki hevur nakrar meiriluta fyri einum máli, sum hann heldur hava týdning. Um so tingið ella lögmaður útskriva val í einum slíkum føri er ein politisk meting. Møguleikin fyri, at ein annar lögmaður tekur við er sjálvandi eisini til staðar.

Vit hava í dag eitt landsstýri sett saman av fyra flokkum. Matematiskt hava hesir flokkar meiriluta í tinginum. Men arbeiðslagið í landsstýrinum er vánaligt. Landsstýrisslimirir skul-

seta í heilum hvønn annan fyri bæði eitt og annað, og ofta er ósemjan stór. Samskipanin sær út til at vera sera vánalig. Tí er tað ikki altíð líka heppi at halda fast við eitt meirilutalandsstýri. Eitt slíkt vil næstan altíð hava nógvar innanhýsis trupulleikar, sum verða sýndir fram í tinginum undir ymskum viðgerðum.

Tað er nógur betur at hava eitt minnilutalandsstýri, sum hevur lættari við at semjast innanhýsis. Fyri at fáa mál ígjøgnum í Løgtinginum má eitt slíkt landsstýri semjast við aðrar flokkar fyri at fáa ein meiriluta. Hesir meirilutar kunnu vera ymskir, og samráðingar mugu tí fyrst mál fyri mál. Men hetta fer at virka nóg betur, og flokkar, sum ikki eru í landsstýrinum, fáa nóg stórra ávirkan. Viðurskiptini vera lættari at handfara, tí útinnandi valdið (minnilutalandsstýrið) verður meira homogent og hevur lættari við at vera ein samdur partur móttvegis øðrum flokkum.

Miðflokkurin heldur, at norska skipanin, sum ikki loyvir útskriving av vali í 4 ár, er betur enn okkara. Hetta eri eg ikki samdur í. Norska skipanin hevur í dag tað við sær, at norskari arbeiðarafloksleiðarin sigur seg undan ábyrgd, hóast hann leiðir nóg tann størsta flokkin. Síðani kastar hann alt yvir til aðrar ymskar og ósamdar flokkar, sum ikki hava móguleika fyri at stýra

sum nomogenur bótkur. Hetta er ábyrgdarleyst og taktikkur, tí hann veit, at val verður ikki útskrivað, og so kann hann lata tíðina ganga og bara bíða eftir, at hinir ikki megna at stýra, og hann síðani kann koma aftur og siga: "Hvat segði eg. Tað er bara vit sum duga." So gongur tíðin aftur, og ein mógulig stjórnarkreppa verður aftur, og aftur stjórnarskipti. Teoretiskt kunnu norðmenn við síni skipan hava 10-20 stjórnir í einum valseiði. Nógvar norðmenn høvdu í dag ynskt, at móguleiki var fyri at útskriva val, aðrenn 4 ár eru farin.

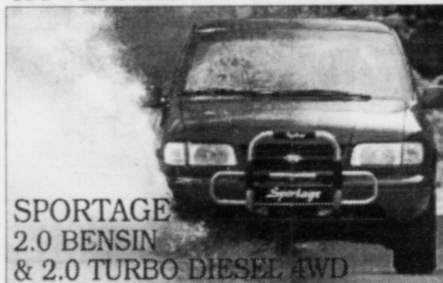
Tað er tó ein partur av norsku skipanini, sum er verður at hugsa um. Tað er atkvøðugreiðsluhátturin í Stórtinginum. Tá norskir tingmenn atkvøða, kunnu teir bert atkvøða ja ella nei. Teir hava ikki móguleika fyri at krúpa undan og lata vera við at atkvøða.

Tingmenn eiga tí at hugsa seg um. Takið ikki undir við uppskoti Miðflokksins. Roynið heldur at liva upp til tykkara ábyrgd eftir stýrisskipanarlógini og takið avleiðingarnar av politisku støðuni, sum hon til eina hvørja tíð er. Latid tykkum ikki tøla til at broyta eina góða skipan, bert tí hvørki tingmenn sjálvir ella lögmaður higartil hava dugað at handfari hana rætt.

Jógvan Sundstein

Vælkomin til ein royndartúr við einum av teimum sera vælumtóktu **KIA** bilunum

FDM-viðmæli:
BRUTTOBILUR TIL NETTOPPIS

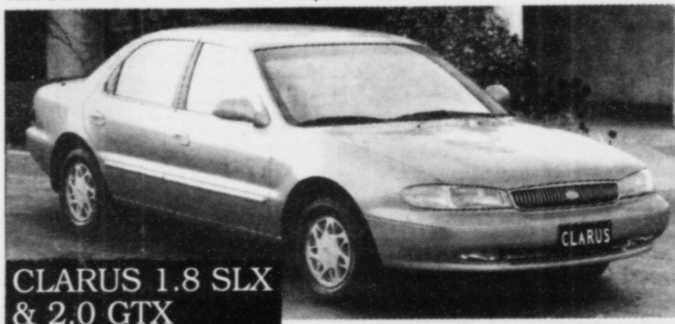

SPORTAGE
2.0 BENSIN
& 2.0 TURBO DIESEL AWD

KIA
SPORTAGE
2.0 4 WD bensin
vøruvognur
kr. 149.800,-
Diesel
kr. 159.800,-

KIA
SPORTAGE
2.0 4 WD bensin
persónbilur
kr. 189.800,-
Diesel
kr. 204.800,-

KIA CLARUS 1.8 SLX/ kr. 149.800,- KIA CLARUS 2.0 SLX/ kr. 164.800,-

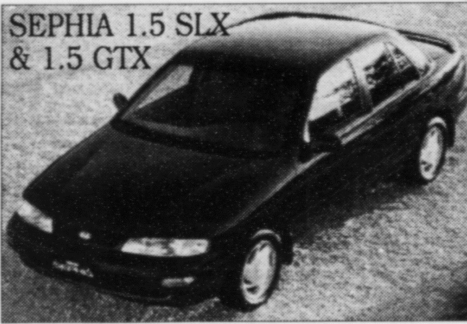

**CLARUS 1.8 SLX
& 2.0 GTX**

PRIDE
1.3 GLXi

KIA
PRIDE
1.3 GL
3 hurðar
kr. 89.800,-
5 hurðar
kr. 95.800,-

**SEPHIA 1.5 SLX
& 1.5 GTX**

KIA
SEPHIA
1.5 SLXi
Sedan
kr. 118.800,-

KIA
SEPHIA
1.5 GTXi
Sedan
kr. 128.800,-

KIA
SEPHIA
1.5 GTXi
Hatchback
kr. 129.800,-

Pf. D. B. Bilar Tlf. 10600
Jónas Broncksgøta 15

verksmiðjan hevur framleitt
bilar yvir 50 ár og framleiðir
yvir 1 mill. bilar árliga